

Výsledky cukrovarnické kampane 2007/08 na Slovensku

RESULTS OF THE SUGAR CAMPAIGN 2006/07 IN THE SLOVAKIA

Referát prednesený na Cukrovarnícko-liehovarnickej konferencii 2008

Dušan Janíček – Slovenský cukrovarnícky spolok

Výsledky cukrovarnické kampane 2007/08

Cukrovarnícku kampaň 2007/2008 začala na Slovensku ako prvá spoločnosť Slovenské cukrovary, s r. o., dňa 14. 9. 2006. Táto spoločnosť zároveň ukončila kampaň 2007/2008 v SR ku dňu 10. 1. 2007.

Dosiahnutá celková výroba cukru 125 935 t je historicky najnižšia od roku 1989. Tento fakt spôsobila hlavne skutočnosť, že po odchode spoločnosti Eastern Sugar, a. s., pracovali na Slovensku v kampani 2007/08 iba dva cukrovary.

V kampani sa spracovávala repa v celkovej hmotnosti 901 198 t. Pestovaniu cukrovej repy sa na Slovensku venovalo spolu 225 pestovateľov a ich počet sa oproti minulému roku znížil o 130. Priemerná výmera cukrovej repy na jedného pestovateľa predstavovala 84,05 ha.

Celková výmera cukrovej repy na Slovensku poklesla v zmysle Nariadenia Rady EÚ č. 318/2006 v hospodárskom roku 2007/08 v porovnaní s hospodárskym rokom 2006/07 z 27 492 ha na 18 913 ha. Tým adekvátne poklesla aj úroda cukrovej repy a výroba cukru.

Priemerná úroda cukrovej repy 47,64 t/ha bola v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok nižšia, ako v posledných dvoch rokoch.

Priemerná úroda polarizačného cukru bola 7,71 t/ha takže pri spracovateľskej výťažnosti 86,28 % sa dosiahla priemerná produkcia bieleho cukru 6,66 t/ha. Kladne hodnotíme najmä fakt, že za posledné štyri roky si spracovateľská výťažnosť zachováva rastúcu tendenciu.

Spracovateľská cukornatosť klesla v hospodárskom roku 2007/08 z minuloročných 17,2 % na 16,19 %.

V kampani 2007/08 pracovali dve spracovateľské jednotky s nominálnym denným výkonom spracovania 9 000 t cukrovej repy za 24 hodín. Pracovali cukrovary v Trenčianskej Teplej a v Seredi. Priemerné denné spracovanie cukrovej repy na jednu spracovateľskú jednotku bolo 4 500 t za 24 hodín. Zásadnejším spôsobom ovplyvnilo všetky ukazovatele v cukrovarníckom priemysle na Slovensku rozhodnutie ESS o zastavení výroby cukru na Slovensku.

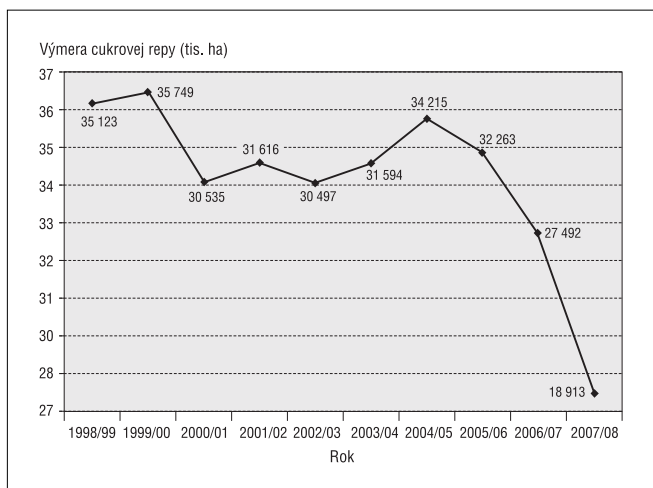
Bilancia cukru na trhu SR

V hospodárskom roku 2007/08 ovplyvnilo bilanciu cukru viacero faktorov. Po odchode spoločnosti Eastern Sugar, a. s., národná kvóta Slovenskej republiky tvorila 140 031 t cukru. Európskou Komisiou nariadené preventívne stiahnutie cukru z trhu

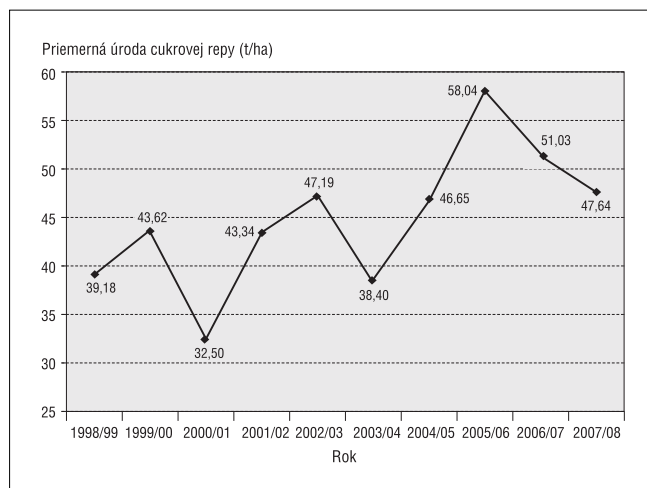
Tab. 1. Výsledky cukrovarnické kampane na Slovensku za hospodárske roky 1998/99 až 2007/08

Ukazovateľ	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Výroba cukru (t)	148 571	193 951	128 790	176 191	183 692	164 932	233 004	263 767	205 407	125 935
Spracovaná cukrová repa (t)	1 376 037	1 559 775	992 278	1 370 325	1 428 667	1 213 233	1 596 100	1 872 718	1 402 881	901 198
Počet pestovateľov	719	720	620	517	470	472	412	387	355	225
Výmera cukrovej repy (ha)	35 123	35 749	30 535	31 616	30 497	31 594	34 215	32 263	27 492	18 913
Výmera na pestovateľa (ha)	48,85	49,65	49,25	61,15	64,89	67,07	83,00	83,00	77,44	84,05
Priemerná úroda cukrovej repy (t/ha)	39,18	43,62	32,50	43,34	47,19	38,40	46,65	58,04	51,03	47,64
Úroda polarizačného cukru (t/ha)	5,32	6,56	5,08	6,65	7,27	6,35	8,10	9,69	8,78	7,71
Úroda bieleho cukru (t/ha)	4,22	5,43	4,21	5,57	6,07	5,22	6,81	8,18	7,47	6,66
Výťažnosť cukru (%)	79,51	82,71	83,15	83,76	83,35	82,20	84,07	84,42	85,12	96,28
Cukornatosť (%)	13,55	15,04	15,61	15,34	15,40	16,54	17,36	16,70	17,20	16,19
Spracovateľská kapacita (t/d)	19 502	20 076	15 598	16 227	15 447	15 096	16 286	17 100	14 700	9 000
Priemerná kapacita na cukrovar (t/d)	2 786	2 868	3 120	3 245	3 089	3 020	3 220	4 275	4 900	4 500

Obr. 1. Výmera cukrovej repy na Slovensku

Obr. 2. Úroda cukrovej repy na Slovensku

predstavovalo 6 049 t, čo spôsobilo, že prah stiahnutia bol upravený na 133 982 t a po prikúpení dodatočnej kvóty vo výške 5 873 t cukru spoločnosť Považský cukor, a. s., sa celková kvóta cukru zvýšila na 145 904 t a prah stiahnutia sa zvýšil na 139 855 t. Prenos časti cukru v objeme 3 890 t z predchádzajúceho hospodárskeho roku znížil množstvo cukru, ktoré bolo povolené v hospodárskom roku 2007/08 vyrobiť, na 135 965 t.

Keďže z domácich zdrojov cukrovej repy sa vyrobilo len 125 935 t cukru, cukrovarnícke podniky požiadali o výrobu cukru vo mzde v domovských krajinách vlastníkov cukrovarov v množstve 10 030 t pre naplnenie celej slovenskej kvóty na výrobu cukru.

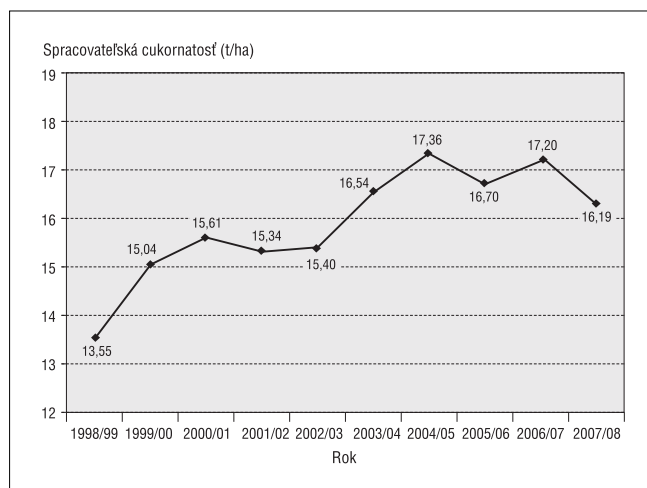
Kvóty cukru

Pôvodné kvóty pre Slovensko boli stanovené vo výške 207 432 t cukru a 42 547 t izoglukózy. V roku 2006 Slovenské cukrovary Sereď, s. r. o., dokúpili dodatočnú kvótu vo výške 2 732 t. V roku 2007 odovzdala spoločnosť Eastern Sugar, a. s., 100 % objemu svojej kvóty, t. j. 70 133 t, čo tvorilo 33,81 % národnej kvóty SR. V tom istom roku však dokúpila spoločnosť Považský cukor, a. s., 5 873 t dodatočnej kvóty na cukor. Slovenská republika teda mala pre cukrovarnícku kampaň 2007/08 spolu 145 904 t výrobných kvót na cukor. Slovenská kvóta izoglukózy bola stanovená na hospodársky rok 2007/08 vo výške 59 308 t.

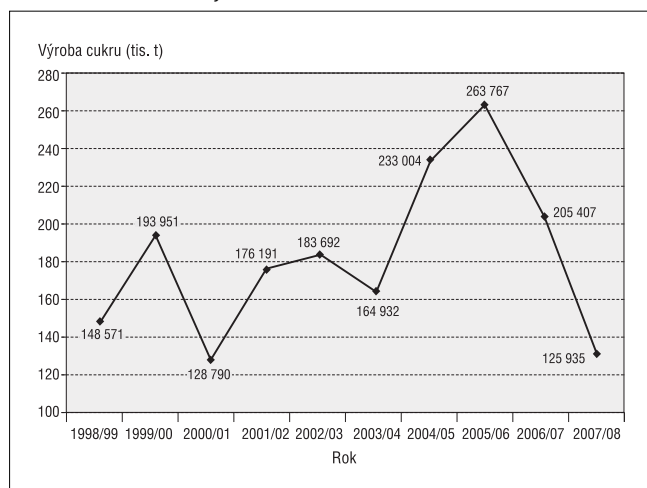
Iniciatíva pestovateľov na Slovensku presiahla stanovenú 10% hranicu u oboch podnikov, na čo podniky reagovali prevzatím iniciatívy. V prvej fáze končiacej 31. 1. 2008 tak bolo odovzdaných spoločnosťou Považský cukor, a. s., 9 077 t z kvóty podniku a spoločnosťou Slovenské cukrovary, s r. o., 5 941 t z kvóty podniku.

Keďže dosiaľ stále nedošlo počas vzájomných rokovaní medzi podnikmi a pestovateľmi na úrovni zmiešaných komisií k vzájomnej dohode a naplneniu požiadaviek pestovateľov, očakáva sa v druhej fáze končiacej 31. 3. 2008 riešenie tejto situácie odovzdaním ďalšieho množstva kvóty pre dosiahnutie minimálneho množstva 50 % odovzdanej kvóty oproti iniciálnej kvóte SR na využitie pomoci Spoločenstva nevyhnutnej v tejto situácii pre zachovanie pestovania cukrovej repy a výroby cukru na Slovensku.

Obr. 3. Cukornatosť

Obr. 4. Slovenská výroba cukru

Kontaktná adresa:

Slovenský cukrovarnícky spolok, Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava, Slovensko, e-mail: radovan.roba@scs-sugar.sk